

5. SINIF

YENİ
Türkiye Yüzyılı
Maarif Modeli

İlköğretim ve Ortaöğretim Bursluluk Sınavı (İOKBS)

BURSLULUK SINAVI

Fasiküllü
Tamamı Çözümlü

5

DENEME SINAVI

DATA
YAYINLARI

BURSLULUK SINAVI

DENEME SINAVI

5. SINIF

İLKÖĞRETİM KURUMLARI BURSLULUK SINAVI

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir.

Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞININ
BANDROLÜ İLE SATILMAKTADIR.

ISBN NO

978-605-6200-86-9

SERTİFİKA NO

40447

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Tasarım Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık
ANKARA

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 29 95 - 0 505 925 57 81

Web: www.datayayinlari.com

e-mail: bilgi@datayayinlari.com

1. "Ağır" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir anlamda kullanılmıştır?

- A) Bu ağır kasayı da götürün.
B) Ağır yük taşımaktan bıktım.
C) Demir ağır bir madendir.
D) İşlerini ağırdan alıyordu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamı herhangi bir sözcük yoktur?

- A) Karenin alanının nasıl hesaplanacağını öğrendik.
B) Mars, kırmızı renkli bir gezegendir.
C) Gitar çalamıyor, nota öğrenmeli.
D) Sen neden bizimle oturmuyorsun?

3. I. Yıllar oldu ama dargın kardeşler barışmadılar.
II. Küskün duruşu ona yakışmıyordu.
III. Korkuları onu hasta etmişti.
IV. Yoksul adam kapıda bekliyordu.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde altı çizili kelimeler yakın anlamlıdır?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I ve III
D) II ve IV

4. Duvardaki tablo hiç neden yokken halıya düşmüştü.

Aşağıdakilerden hangisi altı çizili söz grubunun bu cümleye kattığı anlamlardan biri değildir?

- A) durup dururken
B) beklenmedik bir şekilde
C) panik içinde
D) yok yere

5. I. Kitap okumayı seviyorum ama istediğim kadar okuyacak zamanı bulamıyorum.
II. Konuyla ilgili araştırma yapmam gerekiyor.
III. Özellikle ödevlerimi zamanında yapar, sürekli tekrar ederim.
IV. Kanuni Sultan Süleyman hem bir hükümdar hem de bir şairdir.

Bu cümlelerin hangilerinde vurgulama işleviyle kullanılan geçiş ve bağlantı ifadesine yer verilmiştir?

- A) IV
B) III
C) II
D) I

6. Kullanacağımız üslup ne kadar güzel olursa karşımızdaki insanı o kadar iyi ikna edebiliriz.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi yukarıdaki cümle ile aynı doğrultudadır?

- A) Tatlı tatlı yiyip, tatlı tatlı konuşalım.
B) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
C) Bal tutan parmağını yalar.
D) Söz gümüşse sükût altındır.

7. I. stresten
II. dur
III. önemliyse
IV. uzak
V. sağlığın

Yukarıdaki sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle kurulmak istense sıralama nasıl olur?

- A) II - I - III - IV - V
B) V - III - I - IV - II
C) IV - III - I - II - V
D) I - III - II - V - IV

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde şart anlamı vardır?

- A) Zamanında gidersek otobüse yetişebiliriz.
B) Kış geldiği için köyüne döndü.
C) Yıllardır aynı işte çalışıyor.
D) Her akşam kitap okuyup öyle uyurum.

BURSLULUK SINAVI

2

DENEME SINAVI

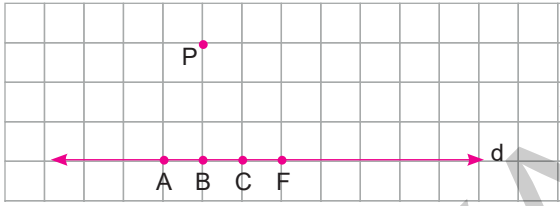
1.

Yukarıdaki şekilde çemberin dış bölgesinde verilen A noktasının O merkezli çembere en kısa uzaklığı 5 cm, çemberin merkezine uzaklığı 17 cm olduğuna göre çemberin çapı kaç santimetredir?

- A) 12   B) 16   C) 20   D) 24

2.

Yukarıda kareli zeminde verilen P noktası ile hangi nokta birleştirilirse oluşan doğru parçası d doğru-suna dik olur?

- A) A   B) B   C) C   D) F

3. Aşağıdaki sembollerden hangisi $[MN]$ 'ni ifade eder?

4.

Yukarıda gösterilen şeklin sembolle gösterimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) KL   B) [KL   C) $\overline{KL}$ D) $\overline{[KL}$

5.

Binler Bölüğü	Milyonlar Bölüğü	Birler Bölüğü
75	98	315

Yukarıda bölük bilgileri verilen sayının okunuşu hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) Doksan sekiz milyon yetmiş beş bin üç yüz on beş
B) Doksan sekiz milyon yedi yüz elli bin üç yüz on beş
C) İki yüz on beş milyon yetmiş beş bin doksan sekiz
D) Doksan sekiz milyon üç yüz on beş bin doksan sekiz

6.

285	★	♥
Milyonlar Bölüğü	Binler Bölüğü	Birler Bölüğü

Yukarıda gösterilen sayının okunuşu "iki yüz seksen beş milyon altı yüz iki bin yüz iki"dir.

Buna göre ★ ve ♥ bölüklerindeki sayılar hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) ★ = 620   B) ★ = 206
♥ = 201   ♥ = 102
C) ★ = 602   D) ★ = 602
♥ = 100   ♥ = 102

7. Aşağıdaki sayıların hangisinin çözümlemesinde binler bölümündeki basamakların basamak değerlerini hiçbirini yazılmaz?

- A) 200 007 000   B) 254 000 210
C) 300 004 000   D) 320 001 000

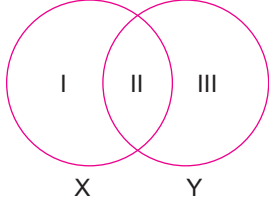
BURSLULUK SINAVI

3.

DENEME SINAVI

1.

Fen Bilimleri öğretmeni tahtaya yukarıdaki şemayı çizmiştir.

“Şemada I numaralı kısma sadece X ile ilgili özellikler, III numaralı kısma sadece Y ile ilgili özellikler yazılırken II numaralı kısma da hem X hem de Y ile ilgili ortak özellikler yazılacaktır.” şeklinde açıklama yaptıktan sonra şemada numaralandırılan bu kısımlara;

- I. Atmosferi olmadığı için hava olayları gözlenmez.
- II. Küre şeklindedir.
- III. Dev bir gaz ve toz bulutundan meydana gelir.

Verdiği bu bilgiler doğrultusunda X ve Y ile gösterilen gök cisimlerinin ne olabileceğini soran öğretmene öğrencileri şu cevapları vermiştir.

	X	Y
Eda	Ay	Dünya
Ela	Dünya	Güneş
Ersin	Ay	Güneş
Eray	Güneş	Ay

Buna göre hangi öğrencinin verdiği cevabın her ikisi de doğrudur?

- A) Eda   B) Ela   C) Ersin   D) Eray

2. **Çiğdem, sınıf tahtasına;**

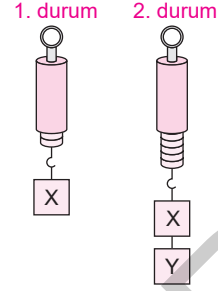
- I. Ay, Dünya'dan daha büyüktür.
- II. Ay, sadece Dünya etrafında döner.
- III. Ay, Güneş'in uydusudur.

bilgilerini yazıyor. Eren Öğretmen Çiğdem'e bazı bilgilerin hatalı olduğunu söylüyor.

Çiğdem hangi bilgileri düzeltirse öğretmenden tam not alır?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III
C) I ve II   D) I, II ve III

3.

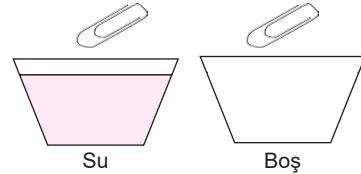

X cismi 1. durumda olduğu gibi dinamometreye asıldığı anda, dinamometre 60 N değerini gösteriyor. 2. durumda ise, X cisminin altına bir de Y cismi eklenerek ölçüm yapılıyor.

Buna göre Y cisminin ağırlığı kaç N'dır?

- A) 45   B) 45   C) 90   D) 30

4.

Serap, özdeş iki kap alıyor, birini su ile dolduruyor, diğersini boş bırakıyor. Boş olan kaba attığı atacın daha önce kabın dibine ulaştığını görüyor.

Serap'ın yaptığı deneyi aşağıdakilerden hangisi en iyi açıklar?

- A) Atacın yoğunluğunun suyun yoğunluğundan fazla olması
B) Havanın yoğunluğunun atacın yoğunluğundan fazla olması
C) Hava direncinin su direncinden fazla olması
D) Su direncinin hava direncinden fazla olması

BURSLULUK SINAVI

4.

DENEME SINAVI

1. Doğduğumuz andan itibaren birçok role ve bu rollerin gerektirdiği görevlere sahip oluruz. Örneğin; evde çocuk rolündeyken yatağımızı düzeltmek, okulda öğrenciyken sınıf kurallarına uymak, arkadaşlarımızla oyun oynarken etraftakileri rahatsız etmemek sorumluluklarımız arasındadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Roller zamana ve mekâna göre değişebilmektedir.
- B) Rol ve sorumluluk birbiriyle ilişki içindedir.
- C) Rolümüz değiştiğinde sorumluluklarımız da değişebilmektedir.
- D) İnsanlar aynı anda farklı rollere bürünemezler.

2. Aşağıdakilerden hangisi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ile ilgili değildir?

- A) 15 Kasım 1983 yılında Rauf Denktaş liderliğinde kurulmuştur.
- B) Zeybek sadece Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde oynanan bir halk oyunudur.
- C) Türkiye'de "Yavru Vatan" olarak ifade edilir.
- D) Mutfağının ünlü yemekleri arasında tarhana çorbası, humus, ızgara hellim peyniri ve kabak çiçeği dolması yer almaktadır.

3. Devletin zor şartlar altında yaşayan vatandaşlarına yardımcı olması, onların bazı temel ihtiyaçlarını karşılaması aşağıdaki hangi devlet anlayışını göstermektedir?

- A) Dini
- B) Sosyal
- C) Siyasi
- D) Hukuk

4. Türkiye'de birçok şehrin; iklim, bitki örtüsü, toprak türü, tarım ürünü, nüfusun dağılışı ve ekonomik faaliyetleri gibi özellikleri birbirinden farklılık göstermektedir.

Metinde bu farklılığa neden olarak ülkemizin aşağıdaki hangi özelliği neden olarak gösterilmiştir?

- A) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
- B) Yeryüzü şekillerindeki çeşitliliğinin fazla olması
- C) Dağların batıdan doğuya doğru uzanması
- D) Çok sayıda göl ve akarsuyun bulunması

5. Şanlıurfa, yeryüzü şekilleri bakımından düz ve sade bir yapıya sahiptir. Yaz ayları sıcak ve kuraktır. Şehrin en önemli sorunu olan su, Güneydoğu Anadolu Projesi'nin (GAP) devreye girmesiyle çözüme kavuşmuştur. Böylece ekilebilir alan hızla gelişme gösterdiği bu il, çevresindeki illerden göç almaya başlamıştır.

Buna göre projenin devreye girmesi şehirde hangi beşeri unsurun ortaya çıkmasını sağlamıştır?

- A) Turizm
- B) Tarım
- C) Bankacılık
- D) Eğitim

6. Çocuklar biz insanlar bazı felaketleri önleyebiliriz ama bazılarını önlemeye gücümüz yetmez. Ancak alınan önlemlerle etkisini azaltabiliriz. Örneğin, ...

Paragraftaki açıklama aşağıda verilen cümlelerden hangisiyle tamamlanamaz?

- A) depremden korunmak için evler sağlam zemine yapılmalıdır.
- B) insanlar akarsu yataklarını yerleşim yeri olarak kullanmamalıdır.
- C) herkes deprem esnasında ne yapacağını önceden öğrenmelidir.
- D) ağaç dikmek bizi deprem afetinden tamamen korur.

BURSLULUK SINAVI

5.
DENEME SINAVI

1. Yer aldığımız gruplardaki rollerimizin gereklerini yerine getirmek sorumluluk olarak isimlendirilir. Sorumluluklarımızı yerine getirerek başarılı ve mutlu bireylerin olduğu bir toplumun oluşmasına katkıda bulunuruz.

Aşağıdakilerden hangisi sorumluluklarımızdan biri değildir?

- A) Okul kurallarına uymak
- B) Yeterli ve sağlıklı beslenmek
- C) Çöpleri çöp kutusuna atmak
- D) Odamızı temiz ve düzenli tutmak

2. "Toplumlar kendine özgü kültürlere sahiptir." **diyene bir araştırmacı aşağıdakilerden hangisini bu düşünce-sine örnek olarak veremez?**

- A) Aile ilişkilerini
- B) İklim özelliklerini
- C) Dini inançlarını
- D) Geleneklerini

3. "Duygu ve düşünce birliği bulunan topluluklar dirlik ve düzen içinde yaşarlar." **düşüncesine vurgu yapan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Sakla zamanı gelir zamanı
- B) Nerede birlik orada dirlik
- C) Her ağaçtan kaşık olmaz
- D) Hayır dile komşuna, hayır gele başına

4. Ülkemizde ortalama yükselti fazladır ve engebeli bir yapı vardır. Ülkemizde batıdan doğuya doğru gidildikçe yükselti genel olarak artar.

Buna göre haritada yer alan hangi iller arasında yükselti farkı en fazladır?

- A) İstanbul – İzmir
- B) İzmir – Kars
- C) Adana – Konya
- D) Kars – Hakkari

5. Beşeri çevrede değişime sebep olan önemli faktörlerden biri de iklimdir. Ülkemizde denize kıyısı olan yerlerde iklimin daha yumuşak olması ve uzun süren yaz mevsimi bu yerlerde hizmet sektörlerinden biri olan turizmin gelişmesini sağlamıştır.

Paragraftaki açıklamaya aşağıdaki hangi il örnek verilebilir?

- A) Yazları uzun surmesi nedeniyle Antalya'da turizm sektörü gelişmiştir.
- B) Çay üretimi nedeniyle Rize'de ticaret gelişmiştir.
- C) Sahip olduğu Çukurova sayesinde Adana'da tarım sanayisi gelişmiştir.
- D) Avrupa ile Asya kıtaları arasında bir köprü vazifesi gören İstanbul'da hizmet sektörü gelişmiştir.

6. **Geçmişten bugüne kadar insanlar yerleşim yeri seçerken o yerin öncelikle aşağıdaki hangi özelliğini esas almıştır?**

- A) Doğal güzelliklerini
- B) İhtiyaçlarını karşılayabilecek olanaklarını
- C) Yer şekillerinin düz ve sade olmasını
- D) Deniz kıyısında olmasını

BURSLULUK SINAVI

DENEME SINAVI

ÇÖZÜMLERİ

DENEME 1 ÇÖZÜMLERİ (SOSYAL BİLGİLER)

Çözüm 1: Okulun ihtiyaçlarını karşılamak okul idaresinin sorumluluğudur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Her yıl 23 Nisan için farklı kültürlerden öğrenciler ülkemize davet edilir. Bu öğrenciler ülkelerinin yerel danslarını sergiler. Türk öğrenciler yabancı öğrencileri evlerinde misafir eder. Böylece farklı kültürlerle etkileşim kurulmuş olur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Rize'de meydana gelen sel felaketinde zarar gören aileler ile çay üreticileri için tüm vatandaşlar, sivil toplum kuruluşları ve devlet kurumları hep birlikte seferber oldu. Bu durum toplumda dayanışmanın, yardımlaşmanın, birlik ve beraberliğin gelişmesine katkı sağlamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Ülkemizde ortalama yükselti fazladır ve engebeli bir yapı vardır. Ülkemizde batıdan doğuya doğru gidildikçe yükselti genel olarak artar. Ülkemizde yeryüzü şekilleri çeşitliliği fazladır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Fabrikaların kurulduğu yerlerde sanayi tesislerinin fazla olması iş imkânlarını artırdığı için insanlar yerleşim yeri olarak fabrikaların kurulduğu alanları tercih eder. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: "Yıllardır akmayan derenin geçtiği yerlere yapılan evler..." ifadesinden dere yatağına ev yapılması sel felaketinde insanların fazla zarar görmesinin temel nedeni olduğu anlaşılmaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Hakında bilgi verilen komşu devlet Yunanistan'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Metindeki açıklama ortak miras öğelerinden düşünce mirasına örnek verilebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Antalya ilinde bulunan bu mağara Karain Mağarası'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Yazının icadından önceki dönemde insanın hayat tarzı avcılık ve besin toplayıcılığı şeklinde başlamıştır. Hayat tarzına bağlı olarak beslenme biçimi gelişen insanoğlu, besin kaynakları bulabilmek için yer değiştirmek zorunda kalmıştır. Bu zorunluluk göçebe yaşam tarzını beraberinde getirmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Verilen bilgilerde Lidyalıların ticari alandaki faaliyetlerinden söz edilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Açıklamada demokrasinin temel ilkelerinden biri olan özgürlük ilkesine vurgu yapılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Etkin bir vatandaş ülke yönetimine katkı sağlar. Seçim zamanı geldiğinde oy kullanır. Sorumluluk bilinciyle hareket eder. Başkalarının haklarına zarar vermemesi için özgürlüklerini sınırsızca kullanmaz. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: Anayasa'nın 17. maddesinde verilen "Kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz, rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere dahi tabi tutulamaz". ifadesiyle güvence altına alınan temel hak kişi dokunulmazlığı hakkıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Gruplarda yer alan üyeler tecrübe, beceri ve farklı bakış açıları ile gruba değer katarken grubun diğer üyelerinin gelişimine de katkıda bulunur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: Selçuklu ve Osmanlı Dönemi'nde ihtiyaç sahiplerine yardım etmek isteyenler bu taşın üstüne para bırakırdı. Böylece ihtiyaç sahibi kişiler gecenin geç saatlerini bekler, kimseye görünmeden ihtiyacı kadar olan parayı bu taşın üzerinden alırdı. Böylece ihtiyaç sahibi kişiler incinmemiş olur ve yapılan hayır amacına ulaşırdı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 17: Rabb'imiz yarattığı kullarının kendisine bilinçli olarak inanmasını ister. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 18: Namazın temel amacı Allah'ı anmaktır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 19: Kur'an-ı Kerim'deki surelerin her birinin özel bir ismi vardır. Sureler bu isimlerini; içinde geçen bir olay veya konudan, bir peygamber isminden, önemli kişi ve topluluk isimlerinden veya surede bahsedilen bir canlının isminden almışlardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 20: Soru: Allah'ın vahiy göndermesinin amacı nedir? Cevap: Allah gönderdiği vahiylerle insanları doğru yola çağırır, onların iyiyi kötüden ayırt etmeleri için ayetlerini göstermiştir. İnsanlar bu vahiyler sayesinde helâli haramdan ayırt edebilmişler, doğru inancın nasıl olması gerektiğinin farkına varmışlardır. İnsanlar vahiy sayesinde Yaradana nasıl ve niçin ibadet etmeleri gerektiğini, sorumluluklarının farkına varmışlardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

DATA YAYINLARI

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

